

SZAVATOSSÁG - FOGYASZTÓI SZERZŐDÉS – EGYMÁSNAK ELLENTMONDÓ SZAKVÉLEMÉNYEK KÖZÖTTI ELLENTMONDÁS FELOLDÁSA

I. A felperesi jogelőd nem fogyasztóként, hanem gazdasági tevékenysége körében kötötte a gépjármű megvásárlására irányuló szerződést az alperessel, szerződésük így fogyasztói szerződésnek nem tekinthető.

II. Az egymásnak részben vagy egészben ellentmondó megállapításokat tartalmazó szakvéleményeket adó szakértőket a tárgyalásra meg kell idézni és együttes meghallgatás útján kell megkísérelni az ellentmondások megszüntetését. Ha magánszakvélemény megállapításai állnak ellentétben a bíróság által kirendelt szakértő szakvéleményével, a kirendelt szakértő meghallgatásával egyidőben a magánszakvéleményt adó szakértőt a bíróság tanúként idézi és hallgatja ki a tárgyaláson.

Alkalmazott jogszabályok: Ptk.305.§ (1), (3) bekezdése, 305/A.§ (2) bekezdés, Pp.3.§ (3) bekezdés,.183.§ (2) bekezdés

A felperes jogelődje az 2003. július 16. napján kelt szállítási szerződéssel rendelt meg az alperestől egy darab Renault Megane Grandtour 1,9 DCI típusú, 2003. gyártási évű, személygépjárművet, bruttó 5.377.500.Ft vételárért. A gépjárművet az alperes a megrendelőnek 2003. október 16. napján adta át, az átadásig a felperes jogelődje – részben hitel igénybevételével – a vételárat megfizette. A gépjármű átvétele után a felperesi jogelőd – mintegy 500 km megtétele után – észlelte, hogy a kormány – annak elengedésekor – erősen jobbra húz, valamint az első ajtók sem záródnak megfelelően. A hibát az alperessel 2003. októberében közölte, aki azonban akkor a gépjárművön javítást nem végzett, csupán 2003. november 17. napján a BMW-szakszervizben a gépkocsin futóműbeállítást végeztek. A kormány jobbra húzásának hibája változatlanul fennmaradt, ezért a felperesi jogelőd hibabejelentése alapján az alperes – 2004. április 5. napja és 2005. január 6. napja között – jótállási kötelezettség körében több alkalommal javította a gépkocsit, melynek során sor került az első lengéscsillapítók cseréjére is.

A felperesnek a gépjárműre országos szervízhálózata ellátása érdekében volt szüksége, melyre az többszöri meghibásodása miatt nem volt alkalmas. Ezért a felperes 2004. augusztus 10-én írásban – a hiba megjelölésével – a gépkocsi kicserélését kérte az alperestől, melyet az alperes nem teljesített arra hivatkozással, hogy a tengelyhelyzet eltérése garanciális javítással megszüntethető. A felperes ezután gépjármű igazságügyi szakértőt bízott meg a hiba okának feltárására, aki a 2004. október 20. napján kelt

szakvéleményében – lézeres bemérőpadon végzett vizsgálat alapján – úgy értékelte, hogy a gépjármű karosszériája a jobb oldalon rövidebb, a bal oldala előretolódott – a bemérési pontoktól függő – 5-13 mm-el. A feltárt deformációk a szakértő véleménye szerint olyan mértékűek, hogy a gépjármű a sík úton érezhetően jobbra húz. A felperes által felkért szakértő úgy összegezte megállapításait, hogy a karosszéria hibája a gyártási folyamat közben keletkezett, a gépjármű közúti közlekedésre nem alkalmas.

A magánszakvélemény megállapításainak ismeretében az alperes 2005. január 6. napján garanciális javításként bölcsőcserét végzett, mely azonban nem vezetett eredményre, így a felperes jogelődje ezen a napon az alperessel kötött adásvételi szerződéstől elállt, a gépjárművet az alperes telephelyén hagyta, illetve 2005. február 9. napján írásban is megerősítette elállási nyilatkozatát. Az alperes a 2005. február 18. napján és április 29. napján kelt leveleiben további garanciális javítást vállalt, hangsúlyozva, hogy a karosszéria, az alváz mérési ellenőrzései során az alperes a gyári értékektől eltérő értékeket nem mért.

Az alperes a javítások időtartamára 2004. őszétől 2005. augusztus 17. napjáig biztosított a felperesnek cseregépjárművet. Ezután a felperes jogelődje – az országos szerviztevékenysége ellátásához nélkülözhetetlenül szükséges – gépjárművet gépkocsibérlet útján biztosította, alkalmazottjától bérelt egy Ford Mondeo típusú gépkocsit havi bruttó 290.000.Ft bérleti díjért, mellyel 2005. november 30. napjáig 1.015.000.Ft kiadása merült fel.

Módosított keresetében a felperes 5.377.500.Ft, valamint annak a 2003. október 16. napjától járó késedelmi kamata; 154.261.Ft és annak középidoarányos késedelmi kamata, valamint 1.015.000.Ft tőke és késedelmi kamatai, és perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperest. A felperes jogi álláspontja szerint az alperes hibásan teljesítette a gépjármű adásvételére irányuló szerződést, mivel a 2003. októberi hibaközléstől kezdve – az eltelt tetemes időtartam alatt – a hibát kijavítani nem tudta, csak további javításokat ajánlott, így a felperest a Ptk.306.§ (1) bekezdés b/ pontja és a 306.§ (2) bekezdése alapján az elállás joga megillette, melynek folytán az alperes a kifizetett vételárat visszafizetni tartozik. A felperes előadása szerint a közölt, és az alperes által ki nem javított hiba fennálltát igazolta a per során a javításokról készült munkalapokkal, a felek közötti levelezésekkel, illetve az elsőfokú eljárás során kihallgatott tanúk vallomásaival.

Az alperes hibás teljesítése a felperesnek kárt is okozott, mivel a rendeltetésszerű használatra nem alkalmas megvásárolt gépkocsi helyett szervízhálózat ellátásához gépkocsit kellett bérelnie, melynek 1.015.000.Ft-os költségét az alperes a Ptk.310.§-a alapján tartozik megtéríteni. A felperesnek ezen túl az alperes hibás teljesítése folytán – a szervizbe járással, a magánszakvélemény készíttetésével, a hibás gépjármű beméretésével, a CASCO biztosítás költségével – 154.268.Ft kiadása is keletkezett, melyet szintén az alperes tartozik viselni a Ptk.310.§-a alapján.

Ellenkérelmében az alperes a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérte.

Álláspontja szerint a felperes 2004. április hónap előtt a gépjármű kijavítását nem kérte. Az alperes a perbeli gépkocsi hibáit – garanciális kötelezettségként – kijavította, a kijavítást a beavatkozó szakemberei is ellenőrizték. Rámutatott, hogy a gépjármű futóműve beállítási értékei, a karosszéria mérési pontjai a gyári adatoknak megfelelnek, így a gépjármű rendeltetésszerű használatra alkalmas, ezért a felperest 2005. június 20. napján a gépjármű átvételére is felhívta. Így nemcsak a hibás teljesítését, hanem felperes elállása jogszerűségét, valamint a hibás teljesítéssel kapcsolatos kártérítési felelősségét is vitatta. Előadta azt is, hogy nem vitatottan a perbeli gépjármű 2004. szeptember 27. napján balesetet szenvedett, melyből eredő értékcsökkenés nem került megállapításra.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel és csatlakozó fellebbezéssel támadott ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 5.502.692.- Ft tőkét, valamint abból 5.377.500.- Ft tőke után a 2003. október 16. napjától, míg 125.190.- Ft tőke után a 2004. július 15. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamatát és 726.880.- Ft perköltséget. Ezen túlmenően az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította.

Az elsőfokú bíróság határozata indokolásában elsődlegesen azt állapította meg, hogy a felek között a Ptk.685.§ e./ pontjában meghatározott fogyasztói szerződés jött létre, ezért – a szerződéskötéskor hatályos – Ptk.305/A.§ /2/ bekezdése alapján vélelem áll fenn arra, hogy – a felperes által a teljesítéstől számított 6 hónapon belül felismert hiba – a gépjárműben a teljesítés időpontjában már megvolt. A gépjármű hibájának felismerésére és közlésére az elsőfokú bíróság elfogadta a felperes alkalmazottainak tanúvallomását, mely szerint az első hibabejelentésre már 2003. őszén sor került, melyet alátámaszt az iratokhoz 6/F/1. szám alatt csatolt 2003. november 17. napján kelt, a BMW-szakszervizben felvett mérési jegyzőkönyv is. Így az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a perben az alperesnek kellett azt bizonyítania, hogy a gépkocsiban tapasztalt hibák a „szolgáltatás” időpontjában nem álltak fenn, melyre nézve az eljárás során az alperest a Pp.3.§ /3/ bekezdése alapján figyelmeztette is.

Az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás adatai – a tanúk vallomásai, a felperes megbízásából eljáró szakértő véleménye, a becsatolt munkalapok – alapján arra a következtetésre jutott, hogy a perbeli gépjármű menettartásával kapcsolatos hiba már az adásvételi szerződés teljesítésekor is fennállt. Utalt arra az elsőfokú bíróság, hogy a perben kirendelt igazságügyi szakértő véleménye szerint az alperes által végzett javítások okszerűek voltak, így a gépkocsi többszöri javítására azért került sor, mert a hibajelenségeket az alperes is fennállónak tekintette. Így az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes a gépjármű hibáiért a Ptk.305.§ /1/, /3/ bekezdései alapján szavatossági felelősséggel tartozik.

Az elsőfokú bíróság a Ptk.306.§ /1/ bekezdés b./ pontja és 306.§ /2/ bekezdése alapján a felperes elállását jogszerűnek tekintette, mivel az alperes 2004. április 5. napjától 2005. június 20. napjáig a gépjárművet több alkalommal javította, azon alkatrészcsereket végzett, de a 2005. január 6-i bölcsőcserét követően maga sem

tekintette a gépkocsit javított állapotúnak. Az elsőfokú bíróság utalt a Legfelsőbb Bíróság – meg nem nevezett – eseti döntésére, amely szerint, ha a teljesítés után több ízben eredménytelenül és hónapokig, esetleg évekig végzett ismételt javítások nem vezetnek eredményre, a jogosultat megilleti az elállás joga. Az elsőfokú bíróság rámutatott, hogy a felperes 2005. február 9. napján kelt elállását követően kifejtett alperesi javítási tevékenység, valamint az, hogy – a kirendelt szakértő véleménye szerint – az alperes a gépjárművet kijavította, az elállás jogszerűségét már nem befolyásolja a bírósági gyakorlat (BH.2006/147.) szerint. Ezért az elsőfokú bíróság a jogszerű elállásra figyelemmel kötelezte az alperest a részére egyébként átadott gépjármű 5.377.500.- Ft-os vételárának visszafizetésére.

Az elsőfokú bíróság alaposnak találta a felperes azon kiadásai megtérítése iránti keresetét is, amelyek azzal merültek fel, hogy a gépkocsi meghibásodásának oka ismertté váljon, melynek összegét 125.192.- Ft-ban állapított meg. Alaptalannak találta viszont a felperes költségátalány és megfizetett Casco biztosítás díja iránti követelését (29.076.- Ft).

Az elsőfokú bíróság alaptalannak találta a felperes gépjármű bérleti díjra vonatkozó kártérítési keresetét rámutatva, hogy a felperes az elállást követően „cseregépjárműre” nem jogosult. Az elállást követően ugyanis a felek jogszabályi kötelezettsége a Ptk.318.§ /3/ bekezdése alapján az eredeti állapot helyreállítása, „amelybe nem értendő bele a cseregépkocsi.”

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az alperes fellebbezést, a felperes csatlakozó fellebbezést terjesztett elő.

Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával a kereset teljes elutasítását és a felperes másodfokú perköltségben marasztalását kérte.

Fellebbezésének indokolásában kifejtette, hogy álláspontja szerint az elsőfokú bíróság megalapozatlanul jutott arra a következtetésre, hogy a perbeli gépjármű – jobbra tartási – hibája gyári eredetű, a teljesítés időpontjában fennálló lett volna, ugyanis a kirendelt igazságügyi szakértő szakvéleményében megfelelő biztonsággal nem tudott arra nézve nyilatkozni, hogy az alperes által javított hiányosságok fennálltak-e a vétel idején. Az alperes idézte a kirendelt szakértő szakvéleményének megállapításait, amely szerint a gépkocsi vázszerkezetének mért adataiból megfelelő iránytartás következik, és nem lehet a jármű szerkezeti hibájából adódó jobbra húzásra következtetni. Utalt az alperes a szakértő azon megállapítására is, hogy a jobb első kerék környezetében a gépjárműre ütközési hatás lépett fel, amiből adódhatott a rendellenes jobbra tartás. Ezért az alperes álláspontja szerint a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján csak azt a következtetést lehet levonni, hogy a felperes által megvásárolt gépjármű jobbra húzása egy adott időszakban fennállt, azonban azt nem, hogy ez a hiba már a teljesítés időpontjában is megvolt, ugyanis a hiba jellegéből az következik, hogy az a használat során elszenvedett külső behatásra vezethető vissza.

Az alperes fellebbezésében hivatkozott arra is, hogy az ismételt javítások nem a jótállási, szavatossági kötelezettség körében, hanem vállalkozásként történtek, azok ellenértékét az alperes a felperes felé kiszámlázta. Ezért – a szavatossági jogok gyakorlása szempontjából – nincs annak jelentősége, hogy a szervizműhely kezdetben nem volt eredményes.

Rámutatott fellebbezésében, hogy a felperes az állítása szerinti „gyári hibás” gépjárművel 2003. októberétől 2005. januárjáig közlekedett, így az nem lehet közúti közlekedésre alkalmas. Változatlanul vitatta a felperes elállásának jogszerűségét, mivel álláspontja szerint nincs helye elállásnak abban az esetben, amennyiben a hiba kijavítható és a kötelezett vállalja annak kijavítását. Jelentéktelen hiba miatt – mint a gépjármű ajtózárlójának problémája – elállásnak nincs helye, egyébként is a felperes által sérelmezett hibákat az alperes kijavította.

A felperes csatlakozó fellebbezésében az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával az alperest 1.015.000.- Ft bérleti díj, valamint annak a 2006. január 5. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni.

Csatlakozó fellebbezésének indokolása szerint a felperes a 2005. január 6. napján szóban közölt elállásával egy időben a gépjárművet az alperes birtokába visszaadta, míg az alperes a gépjármű vételárát a mai napig nem fizette vissza. A felperesnek pedig országos szervizhálózata működtetéséhez gépjárművet kellett biztosítania, így pótolnia kellett a hibás gépkocsit. Ezt 2005. augusztusától kezdődően csak úgy tehette meg, amennyiben gépjárművet bérel, mivel ezután az alperes részére cseregépjárművet nem biztosított. Ezért az alperes a Ptk.310.§-a és 319.§ /3/ bekezdése alapján a felperes ezen kiadását megtéríteni tartozik.

A felperes az alperesi fellebbezésre előterjesztett fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének alperesi fellebbezéssel támadott rendelkezése helybenhagyását és alperes másodfokú perköltségben marasztalását indítványozta. A felperes kifejtette, hogy már a gépjármű átadását követően, 2003. őszén közölte a hibát az alperessel, melyet igazol a BMW-szakszervizbe felvett 2003. november 17-i bemérési jegyzőkönyv is. Rámutatott, hogy a 2004. évben végzett javítások során az alperes soha nem hivatkozott arra, hogy az észlelt hiba ne garanciális hiba lenne, a javításokat az alperes mindig térítés nélkül végezte el. Előadta, hogy az alperesnek nem valószínűsítenie kell a kirendelt igazságügyi szakértő véleménye alapján azt, hogy a hiba a gépjármű átadásakor nem állt fenn, hanem bizonyítania. Márpedig a kirendelt igazságügyi szakértő szakvéleménye nem tartalmaz bizonyítékot a gépjármű adásvételkor és az elállás bejelentésekor fennálló állapotára. Kifejtette, hogy a jobb első dobhatót sérülésének körülményeire és időpontjára nem rendelkezik adattal, nem kizárt, hogy a szakszerűtlen javítások során keletkezett ez a rendellenesség.

Az alperes – csatlakozó fellebbezésre előterjesztett – fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítélete csatlakozó fellebbezéssel érintett rendelkezése helybenhagyását indítványozta.

A fellebbezés és a csatlakozó fellebbezés annyiban alapos, hogy az elsőfokú bíróság bizonyítási teherre vonatkozó téves tájékoztatása folytán az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, amely miatt a bizonyítási eljárás nagy terjedelmű kiegészítése és az elsőfokú eljárás részbeni megismételése szükséges.

A Pp.3.§ (3) bekezdése a polgári perrendtartásnak az eljárás alapvető elveit meghatározó 1. rész I. fejezetében, a bíróságnak a polgári perben meghatározott feladatai között található. A bíróságnak az előhozott jogvitában ezen törvényi rendelkezés szerint a felek jogérvényesítő képessége teljességének biztosításához előzetes tájékoztatási kötelezettsége van, melynek tartalmát a törvény taxatívén sorolja fel. Így a bíróság tájékoztatásának ki kell terjednie a bizonyításra szoruló tényekre, amelyek csak az adott per eldöntése szempontjából jogilag releváns anyagi jogszabályokkal összhangban értelmezhetőek. A perben a kereseti kérelem és az ellenkérelem korlátai között (Pp.3.§ (2) bekezdése) az alkalmazásra kerülő anyagi jog szabályainak figyelembevételével konkrétan tájékoztatnia kell a bíróságnak a felperest, hogy kereseti tényállításait milyen tényekkel kell bizonyítania, az alperest pedig arról, hogy milyen tények bizonyításával védekezhet a perbeli igény ellen. (Győri Ítéletábrla Pf.II.20.169/2006/4.)

A perbeli esetben a felperes a gépjármű átruházására irányuló 2003. július 16. napján kelt szállítási szerződés hibás teljesítését (Ptk.305.§ (1) bekezdése) állította, melyre figyelemmel az elállás szavatossági jogát érvényesítette a 2003. július 1. napjától hatályos Ptk.306.§ (1) bekezdés b/ pontja és a 306.§ (2) bekezdése alapján a kötelezett alperessel szemben. Az elsőfokú bíróság a felek között létrejött szerződést a Ptk.685.§ e/ pontjában meghatározott fogyasztói szerződésnek tekintette és a Pp.3.§ (3) bekezdésére figyelemmel a felek jogvitájára relevánsnak értékelt Ptk.305/A.§ (2) bekezdése alapján – megállapítva, hogy vélelem áll fenn amellet, hogy a gépkocsi hibája már a teljesítés időpontjában megvolt – az alperest kötelezte annak bizonyítására, hogy a teljesítéskor hibátlan gépkocsit szolgáltatott a felperesnek, illetve, hogy a gépjármű jelenleg is rendeltetésszerű használatra alkalmas hibátlan állapotban van.

Azt ugyan az elsőfokú bíróság a 2003. július 1. napjától hatályos Ptk.305/A.§ (2) bekezdése alapján helyesen állapította meg, hogy ez a törvényhely – fogyasztói szerződésekre – vélelmet állít fel, amely szerint az ellenkező bebizonyításáig úgy kell tekinteni, hogy a teljesítést követő hat hónapon belül felismert hiba már a teljesítés időpontjában megvolt, kivéve ha e vélelem a dolog természetével vagy a hiba jellegével összeegyeztethetetlen. A törvényi vélelemből következően, ha a hiba hat hónapon belül megjelenik, akkor nem a jogosult fogyasztónak kell bebizonyítania az egyébkénti általános szabály, a Ptk.305.§ (1) bekezdése alapján, hogy a hiba oka a teljesítés időpontjában a dologban már megvolt, hanem a kötelezettnek kell bizonyítania, hogy a hiba oka a teljesítés időpontja után keletkezett. Ez a fordított bizonyítási teher azonban csak fogyasztói szerződés esetében és csak akkor érvényesül, ha a hat hónapon belül felismert hibát a fogyasztó a hat hónapos határidőn belül egyúttal a kötelezettel közli, és kifogását határidőn belül bejelenti.

A Ptk.685.§ d/ pontja fogyasztóként a gazdasági vagy szakmai tevékenység körén kívül eső célból szerződést kötő személyt határozza meg, míg a 685.§ e/ pontja fogyasztói szerződésként azt a szerződést, amely fogyasztó és olyan személy között jön létre, aki (amely) a szerződést gazdasági vagy szakmai tevékenysége körében köti. A perbeli esetben viszont a gazdálkodó szervezet felperesi jogelőd a gépjármű-kereskedő alperestől – az elsőfokú eljárás során többször kihangsúlyozottan – azért vásárolta meg a diesel üzemű gépkocsit, mert az országos szervizhálózata ellátásához, tevékenységi köre gyakorlásához nélkülözhetetlen. Ezért nyilvánvaló, hogy a felperesi jogelőd nem fogyasztóként, hanem gazdasági tevékenysége körében kötötte a gépjármű megvásárlására irányuló szerződést az alperessel, szerződésük így fogyasztói szerződésnek semmilyen módon nem tekinthető.

Ezért az elsőfokú bíróság tévesen találta alkalmazhatónak a felek jogvitájára a Ptk. fogyasztói szerződésekre vonatkozó, fordított bizonyítási terhet megállapító 305/A.§ (2) bekezdését és tévesen kötelezte az alperest annak bizonyítására, hogy a felperes által állított hibák oka a teljesítés időpontja után keletkezett. Helyesen – a hibás teljesítés jogkövetkezményeként szavatossági igényt érvényesítő – felperest kellett volna figyelmeztetnie az elsőfokú bíróságnak, hogy a felperes tartozik azt bizonyítani, hogy az állított hiba-okok a teljesítés időpontjában az átruházott gépjárműben megvoltak. (Ptk.305.§ (1), (3) bekezdése)

A bizonyítandó tényekre, a bizonyítási teherre és a bizonyítási kötelezettségre vonatkozó téves elsőfokú bírósági tájékoztatás azzal a jogkövetkezménnyel jár, hogy a bíróság a bizonyítás sikertelenségének következményét az alperesre nem háríthatja (Pp.3.§ (3) bekezdése).

A perbeli esetben az elsőfokú bíróság által kirendelt igazságügyi műszaki szakértő szakvéleményében csupán valószínűsítette, hogy a szerződés teljesítésekor az ajtók záródására, a jármű iránytartására vonatkozó hiányosságok fennálltak, de azok tényére – megfelelő biztonsággal – nyilatkozni nem tudott, arra is tekintettel, hogy szakértői szemléje idején hibát nem észlelt, a gépjármű iránytartása megfelelő volt, a hibákat az alperes kijavította, az a közúti közlekedésben való részvételre alkalmas volt. A kirendelt szakértő véleménye alapján tehát nem bizonyított a hiba-okok teljesítés időpontjában való fennállta.

Az elsőfokú bíróság által kirendelt igazságügyi szakértő megállapításaival szemben viszont a felperes megbízásából eljáró igazságügyi gépjármű közlekedési műszaki szakértő a 2004. október 20. napján kelt – a keresetlevélhez csatolt – magánszakvéleményében azt állapította meg, hogy a gépjármű karosszériája deformálódott, amely olyan mértékű, hogy a gépjármű sík úton érezhetően jobbra húz. A magánszakvélemény szerint a hiba gyártási folyamat közben keletkezett, annak folytán a gépjármű közúti közlekedésre nem alkalmas. Az elsőfokú bíróság által tanúként kihallgatott magánszakértő a magánszakvéleményében foglalt megállapításokat lényegében fenntartotta és hivatkozott arra, hogy a karosszéria-deformáció tekintetében a kirendelt szakértő azért juthatott tőle eltérő

következtetésekre, mert nem az általa alkalmazott lézeres bemérőpados vizsgálatot végezte.

A perben rendelkezésre álló szakvéleményekkel kapcsolatban itt említettek közül megállapítható, hogy a felperes megbízásából eljáró magánszakértő szakvéleménye – a jogvita érdemi eldöntésére kiható – lényeges kérdésekben ellentétben állt a kirendelt szakértő szakvéleményével, így – önmagában – alkalmas arra, hogy a kirendelt szakértő véleményét aggályossá tegye. (Pp.182.§ (3) bekezdése) Az ítélkezési gyakorlat az ilyen magánszakvéleményt már nem csupán a fél személyes előadásának, illetve szakmai véleményének tekinti, hanem a szabad bizonyítás elvéből (Pp.3.§ (5) bekezdése) következően olyan bizonyítási eszköznek, amely alkalmas lehet arra, hogy a szakvélemény bizonyító erejét lerontsa. (BH.1999/405., BH.1999/365., BDT.2003/14., Csongrád Megyei Bíróság Civilisztikai Kollégiuma 3/2002. számú ajánlása, Győri Ítéltábla Gf.IV.20.395/2005/13. szám)

Az igazságügyi szakvélemények fogyatékoságainak kiküszöbölésére, a beszerzett igazságügyi szakvélemények ellentmondásainak feloldására iránymutatást adó 1/1981. BKT. – PKT. – GKT. számú állásfoglalását ugyan a Legfelsőbb Bíróság már nem tartotta fenn (a Legfelsőbb Bíróság Polgári Kollégiumának véleménye – BH.2006/VIII. szám), azonban az abban foglaltakból változatlanul irányadó, hogy az egymásnak részben vagy egészben ellentmondó megállapításokat tartalmazó szakvéleményeket adó igazságügyi szakértőket a tárgyalásra meg kell idézni és együttes meghallgatás útján kell megkísérelni az ellentmondások megszüntetését, majd ennek eredménytelensége esetén a szakmai érvek és ellenérvek értékelése mellett is lehet dönteni egyik avagy másik szakvélemény elfogadása, a szakvélemény elvetése, illetve felülvizsgálat érdekében szakértői testület kirendelése kérdésében. (Pp.183.§ (2) bekezdése) Abban az esetben pedig, amennyiben magánszakvélemény megállapításai állnak ellentétben a bíróság által kirendelt szakértő szakvéleményével az együttes meghallgatás úgy történhet, hogy – a kirendelt szakértő szakértői meghallgatása mellett, egyidőben – a magánszakvéleményt adó szakértőt a bíróság tanúként idézi és hallgatja ki a tárgyaláson.

Az elsőfokú bíróság viszont az említettekkel ellentétben csak a magánszakvéleményt előterjesztő igazságügyi szakértőt hallgatta ki tanúként és fogadta el annak megállapításait a gépjármű teljesítéskori hibájára nézve, anélkül, hogy az ezzel ellentétes szakmai megállapításokat tevő kirendelt igazságügyi szakértőt a magánszakértővel együttesen meghallgatta volna, függetlenül attól, hogy az együttes meghallgatást az alperes az ítélelhozatalt megelőző tárgyaláson indítványozta. Az együttes meghallgatás mellőzésével az elsőfokú bíróság eljárásjogi szabályt (Pp.183.§ (2) bekezdése) is sértett, egyben a teljesítéskori hibás teljesítésre vonatkozó ítéleti megállapítása – a téves bizonyítási tájékoztatástól függetlenül – megalapozatlan.

A szükséges további szakértői bizonyítás terjedelme meghaladja a másodfokú eljárás kereteit, ezért az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét – a fellebbezési- és csatlakozó fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelmek korlátai között – a Pp.252.§ (3) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és ebben a keretben az elsőfokú bíróságot a

per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította. Megállapítja az ítélőtábla, hogy a fellebbezés, illetve a csatlakozó fellebbezés nem érintette az elsőfokú bíróság ítéletének a 29.076.Ft kártérítés megfizetése iránti keresetet elutasító rendelkezését.

A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróságnak a Pp.3.§ (3) bekezdése alapján kell tájékoztatnia a szavatossági igényt (Ptk.305.§) érvényesítő felperest a bizonyítandó tényekről, a bizonyítási kötelezettségről, majd – erre irányuló bizonyítási indítvány esetén - a perben kirendelt igazságügyi szakértőt, illetve a felperes megbízásából eljáró igazságügyi szakértőt a tárgyaláson együttesen kell meghallgatnia a szakvéleményeik között fennálló ellentmondások tisztázására. Eredménytelen együttes szakértői meghallgatás esetén a bíróságnak határoznia kell másik szakértő (Pp.182.§ (3) bekezdése), avagy szakértői testület (Pp.183.§ (2) bekezdése) kirendeléséről.

Győri Ítélőtábla Gf.II.20.441/2006/4.